

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Ion Arhiliuc și Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Melnic Petru în numele condamnatului Pleșca Anatolie, împotriva sentinței Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 12 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, în cauza penală în privința lui

Pleșca Anatolie Victor, născut la 25 iulie 1982, originar și locuitor în sat. Hîrtop, r-nul Cimișlia, moldovean, cetățean al R. Moldova,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Instanța de fond din 03.08.2012 pînă la 12.04.2013;*
- 2. Curtea de Apel Chișinău din 21.05. – pînă la 11.06.2013;*
- 3. Curtea Supremă de Justiție din 24.09. – pînă 20.11.2013.*

Colegiul penal asupra recursului,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 12 aprilie 2013, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în temeiul art. 364/1 CPP, inculpatul Pleșca Anatolie a fost condamnat în baza art. 264/1 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 300 u/c, ceea ce constituie 6.000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat în fapt că, inculpatul Pleșca Anatolie la 15 aprilie 2012, în jurul orei 01.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, ignorînd prevederile art. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia „conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, conducea automobilul de model „Ford Tranzit”, cu n/î C MG 652 și ajungînd la intersecția cu străzile B. Voevod – Florilor, mun. Chișinău, a fost stopat pentru verificarea actelor de către inspectorul SPR a CGP mun. Chișinău, locotenent major de poliție Belciug Veaceslav. În procesul verificării actelor, Pleșca Anatolie prezenta semne evidente că se află în stare de ebrietate. Întru confirmarea și aprecierea

gradului stării de ebrietate, conducătorul auto a fost condus la medicul narcolog din cadrul IMSP Dispensarului Republican de Narcologie și în urma examinării medicale conform procesului-verbal nr. 4234 din 15.04.2012, s-a stabilită - „stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, 0,85 mg/l a concentrației de alcool în aerul expirat”, iar potrivit rezultatului nr. 10 a examinării analizei din sângele lui Pleșca Anatolie - 1,32 g/l alcool etilic, indici, care conform art. 134/12 alin. (3) Cod penal și Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 296 din 16.04.2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei”, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Procurorul a atacat cu recurs sentința instanței de fond, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Pleșca Anatolie să-i fie stabilită pedeapsa cu aplicarea art. 364/1 CPP, pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264/1 alin. (1) Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 375 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În motivarea cerințelor sale, recurentul a invocat că, deși instanța de fond la emiterea sentinței a dat o apreciere corectă acțiunilor inculpatului, aceasta incorect a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, conform căruia, *„în cazul în care instanța de judecată consună circumstanțe excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă,...”*.

În acest sens, deși inculpatul a depus cerere de examinare a cauzei penale în baza art. 364/1 CPP și vina a recunoscut-o, pedeapsa prevăzută de lege a fost micșorată cu 1/4 din maximul pedepsei prevăzute de articolul incriminat, fiind chiar sub limita minimă prevăzută de lege. Totodată, micșorarea neîntemeiată a pedepsei complimentare, diminuează gravitatea faptei penale, luând în considerație că aceasta se aplică în toate cauzele contravenționale similare, încurajând comiterea pe viitor a unei astfel de fapte.

De asemenea, la stabilirea pedepsei, instanța de fond nu a luat în considerație personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat pentru infracțiuni intenționate și careva concluzii pentru sine nu și-a făcut și din nou a săvârșit o infracțiune cu intenție.

3.1. Avocatul Melnic Petru în numele inculpatului Pleșca Anatolie, a contestat sentința cu recurs, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Pleșca Anatolie să fie liberat de răspundere penală cu tragere la răspundere contravențională în temeiul art. 55 Cod penal, aplicându-i amendă, în baza art. 364/1 alin. (8) CPP, în mărime de 100 unități convenționale – 500 lei.

În susținerea cerințelor sale, avocatul recurent a invocat următoarele:

- instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 385 CPP și anume, de caracteristica pozitivă a inculpatului, de faptul că are la întreținere 2 copii minori, anterior nu a comis vre-o infracțiune sau contravenție, a recunoscut vina, de concentrația de alcool în aer - 0,85 mg/l, iar în sânge - 1,32 g/l, respectiv, fiind o stare de ebrietate neavansată;

- instanța a ignorat cerințele inculpatului A. Pleșca de a-l elibera de răspundere penală conform art. 55 Cod penal, deoarece acesta a comis-o pentru prima dată o infracțiune ușoară, și-a recunoscut vina și, respectiv, corectarea lui era posibilă fără a fi supus răspunderii penale;

- la stabilirea pedepsei, instanța de fond incorect a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, deoarece în cadrul procesului penal s-a stabilit că inculpatul are la întreținere doi copii minori, iar conducerea automobilului este unica sursă de existență al acestuia și familiei sale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, a fost respins, ca nefondat, recursul avocatului Melnic Petru în numele inculpatului Pleșca Anatolie și admis recursul procurorului, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, prin care inculpatului Pleșca Anatolie în baza art. 264/1 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa complementară – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. În rest, sentința a fost menținută.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de recurs a statuat că, probele pe cauza dată au fost analizate și verificate prin prisma art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, care confirmă vinovăția inculpatului Pleșca Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (1) Cod penal.

În acest sens, instanța de recurs, s-a referit la un șir de probe pertinente, concludente și utile, care confirmă vinovăția acestuia, inclusiv:

- declarațiile inculpatului Pleșca Anatolie;
- declarațiile martorului Belciug Veaceslav (f.d. 24);
- raportul agentului constator (f.d. 6-7);
- procesul-verbal de constatare a faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică din 15.04.2012 (f.d. 8);
- procesul-verbal nr. 4234 din 15.04.2012 de examinare medicală, privind constatarea faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și a naturii ei, cu concluzia - „stare de ebrietate alcoolică - grad avansat, 0.85 mg/l - alcool în aerul expirat”, iar potrivit rezultatului nr. 10 a examinării analizei sîngelui lui Pleșca Anatolie - 1,32 g/l alcool etilic (f.d. 10).

Instanța de recurs a remarcat că, motivele invocate de partea apărării, sunt neîntemeiate și se resping, ce vizează aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, privind liberarea de răspundere penală a inculpatului cu tragerea acestuia la răspundere contravențională.

La fel, Colegiul penal a conchis că, instanța de fond incorect a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, față de inculpatul Pleșca Anatolie, reținînd ca circumstanță excepțională doar recunoașterea vinei de către inculpat și faptul că dînsul are nevoie de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Totodată, instanța de recurs, a conchis că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație personalitatea inculpatului, care anterior a mai comis infracțiuni intenționate și antecedentele penale sunt stinse, careva concluzii pentru sine nu și-a făcut și din nou a săvîrșit o infracțiune cu intenție.

La individualizarea pedepsei inculpatului Pleșca Anatolie, instanța de recurs a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, care conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor ușoare, de

scopul pedepsei penale, de personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv și de circumstanțele atenuante.

5. Avocatul Melnic Petru în numele condamnatului Pleșca Anatolie, greșit invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) CPP, a contestat hotărârile nominalizate cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pleșca Anatolie să fie liberat de răspundere penală cu tragere la răspundere contravențională în temeiul art. 55 Cod penal, aplicându-i amendă, în baza art. 364/1 alin. (8) CPP, în mărime de 100 unități convenționale – 500 lei.

În susținerea cerințelor sale, avocatul recurent a invocat motive similare celor indicate în cererea de recurs, în sensul că instanțele ierarhic inferioare au ignorat cerințele legale ale inculpatului de a-l elibera de răspundere penală conform art. 55 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

6.1. În conformitate cu art. 456 alin. (1) raportat la art. 432 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului în anulare declarat în cazul în care se constată că acesta nu corespunde după conținut, conform prevederilor art. 455 CPP, ori este vădit neîntemeiat.

Astfel, potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) CPP, recursul în anulare trebuie motivat, cu indicarea vreunui temei concret prevăzut în art. 453 alin. (1) CPP, conținutul acestuia, cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate din punct de vedere al problemei de drept și evidențierea viciului fundamental care, în opinia recurentului, în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Avocatul Melnic Petru, contestând sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 12 aprilie 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, în cauză penală în privința lui Pleșca Anatolie, a formulat un recurs ordinar, invocând ca temeiuri prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) CPP, solicitând casarea hotărârilor adoptate în cauză, cu liberarea lui Pleșca Anatolie de la răspundere penală cu tragere la răspundere contravențională, în temeiul art. 55 Cod penal.

Însă, recurentul a trecut cu vedere faptul că, conform textului deciziei instanței de recurs, cauza penală a fost examinată în procedura de recurs în condițiile art. 447-449 CPP (f.d. 106-110), - decizia fiind irevocabilă. Respectiv, pentru hotărârile irevocabile, este prevăzută calea extraordinară de atac recursul în anulare – art. 452 CPP.

În sensul art. 437 CPP, Curțile de apel examinează în ordine de recurs sentințele pronunțate de judecătorii privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate.

Sanțiunea art. 264/1 alin. (1) Cod penal nu prevede pedeapsa cu închisoarea și, în sensul art. 16 alin. (2) Cod penal, se clasifică ca infracțiune ușoară.

6.2. Astfel spus, recurentul a utilizat o cale de atac care, în speță, nu este prevăzută de legea procesuală penală, formulând un recurs, care nu întrunește condițiile de conținut prevăzute în art. 455 alin. (2) CPP, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul declarat cu circumstanțe în drept, care l-ar justifica, or, potrivit art. 24 alin. (2) CPP, instanța judecătorească nu este organ de urmărire

penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Deci, odată ce temeiul, aplicarea căruia ar conduce la soluția privind casarea hotărârilor atacate, nu este argumentat, instanța de recurs n-are dreptul ca, din oficiu, să-l argumenteze, dat fiind că se încalcă dreptul la un proces echitabil, instanța devenind, astfel, părtinitoare.

De aici rezultă, că în cazul în care recursul nu este motivat, instanța de recurs se află în imposibilitate să judece cauza, dat fiind că lipsește obiectul judecării respective. Deci, se va constata, că recursul în anulare nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 455 alin. (2) CPP.

6.3. Totodată, Colegiul penal, enunță că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, „inter alia”, că, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea hotărârea *Brumărescu vs. România*, din 28 octombrie 1999).

În atare circumstanțe, Colegiul penal conchide că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârilor adoptate în cauza condamnatului Pleșca Anatolie, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului în anulare declarat de avocatul Melnic Petru în numele condamnatului Pleșca Anatolie, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 455 alin. (2) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Melnic Petru în numele condamnatului Pleșca Anatolie, împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 12 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, în cauza penală în privința lui *Pleșca Anatolie Victor*, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 455 alin. (2) Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 18 decembrie 2013.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu